

Asia: VN/14302/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esityksestä

Suomi on mukana EU:n päästökaupassa. Jos Suomi tekee päästökauppasektorilla ylimääräisiä päästövähennyksiä, vapautuvat päästöoikeudet muiden maiden käyttöön eivätkä päästöt EU:n sisällä tosiasiallisesti vähene. EU:n päästökaupassa on nyt mukana energiantuotanto ja teollisuus sekä EU-maiden väliset lennot. Jatkossa päästökauppaan liitetään myös maa- ja meriliikenne sekä rakennuskohtaiset lämmitysjärjestelmät. Kansallisen päästötavoitteen hyötyä tulee jatkossakin pohtia siltä osin, kun se on päällekkäinen EU:n päästökauppajärjestelmän kanssa.

Nykyinen ilmastolaki koskee ainoastaan päästökaupan ulkopuolella olevia sektoreita. Kun päästökauppa laajenee, ilmastolain alaisuuteen jää vain hyvin pieni osa päästöistä, jolloin herää kysymys, millä tavalla se ohjaa vuoden 2035 päästövähennystavoitteiden saavuttamista. Suomen Ekomodernistit ry:n mielestä päästökaupasta tulee saada mahdollisimman kattava järjestelmä ja päästöoikeuksien määrää tulee pikaisesti vähentää. Tulevaisuudessa tavoitteen pitää olla, ettei erillistä ilmastolakia tarvita vaan päästöjen vähentyminen hoituu kansainvälisten velvoitteiden kautta.

Ilmastolaissa pitää kirjoittaa auki, mitä yhteiskunnan sektoreita se oikeasti koskee. Mikäli merkitys rajoittuu käytännössä maa- ja metsätalouden hiilinieluihin sekä jätteidenkäsittelyn kaltaisille aloille, voidaan kysyä, onko Ilmastolaki kaikkein kuvaavin nimi uudelle laille. Kansalaisen pitää pystyä hahmottamaan kansallisen päästötavoitteen suhde päästökauppaan ja muihin kansainvälisiin järjestelmiin.

Maankäytössä oleellisina pidämme velvoitteita hiilinielujen ja hiilivarastojen kasvattamisesta valtion ja kuntien metsänhoidolle ja muulle maankäytölle. Päästövähennystoimien tulee joka tapauksessa huomioida myös biodiversiteetti. Erityisesti metsien käyttöä täytyy ohjata niin, että varmistetaan ihmisen käytöstä vapaan luonnon elinvoimaisuus. Metsienhoidossa hiilinielutavoite ei saa tehdä tyhjäksi metsien monimuotoisuuden ja esimerkiksi vanhoista metsistä riippuvaisten lajien suojelua.

Mikäli ilmastolaissa säädetään päästövähennyskeinoista, lain tulee olla teknologianeutraali eikä valita ennakoon käytettäviä keinoja. Kulutuksen hiilipäästöihin voidaan puuttua hiilitulleilla, jotka ovat jo valmistelussa EU:ssa.

Ilmastolaissa tulee huomioida myös ilmastomuutoksen seurauksiin varautuminen ja sopeutuminen sekä Suomen huoltovarmuuden turvaaminen.

Hiilineutraaliustavoite ja päästövähennystavoitteet (2 §)

-

Valtion viranomaisen ja kunnallisen viranomaisen edistämismääräys (5 §)

-

Suunnittelujärjestelmä, erityisesti uusi maankäyttösektorin suunnitelma (7–13 §)

-

Ilmastopolitiikan seuranta ja ilmastovuosikertomus (15–18 §)

-

Saamelaiskulttuurin edistäminen, saamelainen ilmastoneuvosto (mm. 14 §, 21 §)

-

Suomen ilmastopaneeli (20 §)

-

Muutoksenhaku (22 §)

-

Esityksen vaikutukset

-

Muita huomioita

-

Hirvonen Janne
Suomen Ekomodernistit ry